

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

«Затверджую»

Ректор

Володимир ІВАНИШИН

« 03 »

2021 р.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ДУАЛЬНУ ФОРМУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Схвалено вченою радою Закладу вищої
освіти «Подільський державний університет»

Протокол № 16 від 03.12.2021 р.

м. Кам'янець-Подільський
2021 р.

1. Загальні положення

1.1. Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» (далі Положення) визначає порядок запровадження та організації дуальної форми здобуття освіти (далі – ДФЗВО) у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» (далі – університет, ЗВО «ПДУ»).

1.2. Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про зайнятість населення», «Кодексу законів про працю України», розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 660-р) «Про схвалення Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти, «Положення про організацію освітнього процесу у ЗВО «ПДУ» з метою посилення практичної складової підготовки здобувачів освіти та забезпечення якості освіти на рівні сучасних вимог.

1.3. У цьому Положення терміни вжито у такому значенні:

Координатор дуального навчання від університету – посадова особа університету, яка відповідає за організацію навчання за дуальною формою здобуття освіти та призначається ректором.

Координатор дуального навчання від суб'єкта господарювання – посадова особа, яка відповідає за організаційно-методичний супровід навчання за дуальною формою здобуття освіти та призначається керівником суб'єкта господарювання.

Куратор дуального навчання – педагогічний, науково-педагогічний працівник університету, який контролює виконання індивідуального навчального плану дуального навчання і програми практичного навчання на робочому місці за дуальною формою здобуття освіти та призначається ректором.

Навчання за дуальною формою – це форма організації освітнього процесу для здобувачів освіти денної форми, що здійснюється на основі встановлення рівноправного партнерства університету та суб'єкта господарювання, що володіє ресурсами, необхідними для здійснення практичного навчання здобувачів освіти на робочому місці в поєднанні з виконанням посадових обов'язків відповідно до трудового договору, з метою набуття останніми досвіду практичного

застосування компетентностей та їх адаптації в умовах реальної професійної діяльності.

Наставник дуального навчання – кваліфікований працівник суб'єкта господарювання, який керує навчанням здобувачів освіти на робочих місцях відповідно до програми практичного навчання на робочому місці та призначається керівником суб'єкта господарювання.

Інші терміни вживаються у значеннях, що визначені Законом України «Про освіту» та іншими нормативними документами.

1.4. Дуальна форма здобуття вищої освіти – це спосіб здобуття денної форми, що передбачає навчання на робочому місці на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації обсягом від 25 відсотків до 60 відсотків загального обсягу освітньої програми на основі договору. Навчання на робочому місці передбачає виконання посадових обов'язків відповідно до трудового договору.

1.5. Дуальна освіта здійснюється на підставі договору між університетом та роботодавцем (підприємством, установою, організацією тощо).

1.6. Метою впровадження дуальної форми здобуття освіти є підвищення якості професійної підготовки здобувачів освіти.

Основними завданнями навчання за дуальною формою є:

- зміцнення та удосконалення практичної складової освітнього процесу із збереженням достатнього рівня теоретичної підготовки;
- забезпечення взаємозв'язку, взаємопроникнення та взаємовпливу різних систем (наука і освіта, наука і виробництво чи громадський сектор) для впровадження важливих змін, спрямованих на підвищення якості освіти;
- підвищення якості підготовки фахівців відповідно до реальних вимог ринку праці та забезпечення національної економіки кваліфікованими фахівцями;
- посилення ролі стейкхолдерів-роботодавців та фахових об'єднань у системі підготовки кваліфікованих кадрів від формування змісту освітніх програм до оцінювання результатів навчання;
- модернізація змісту освіти з метою приведення їх до відповідності

сучасному змісту професійної діяльності;

- підвищення рівня конкурентоздатності випускників закладів освіти в умовах глобалізації та сприяння росту рівня зайнятості молоді;
- скорочення періоду адаптації випускників до професійної діяльності;
- підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання.

2. Організація дуальної форми здобуття вищої освіти

2.1. Університет приймає рішення про впровадження дуальної форми здобуття вищої освіти на основі досліджень ринку праці та визначає перелік освітніх програм, за якими навчання за дуальною формою є доцільним.

2.2. Рішення про запровадження дуальної форми здобуття вищої освіти для тієї чи іншої освітньої програми, включаючи затвердження нормативних документів приймається вченою радою університету.

2.3. Ініціювати організацію навчання за дуальною формою можуть суб'єкти господарювання та здобувачі вищої освіти.

2.4. ЗВО «ПДУ» призначає координатора дуального навчання від університету для забезпечення організації навчання за дуальною формою та ефективної комунікації між всіма зацікавленими сторонами.

2.5. Для організації здобуття освіти за дуальною формою можна залучати суб'єктів господарювання, діяльність яких відповідає профілю відповідних освітніх програм і які можуть забезпечити практичне навчання на робочих місцях для здобувачів освіти.

2.6. Діяльність суб'єкта господарювання щодо організації практичного навчання здобувача освіти на робочому місці під час здобуття освіти за дуальною формою не потребує ліцензування.

2.7. Здобуття освіти за дуальною формою здійснюється відповідно до освітніх програм закладу вищої освіти. Особливості організації освітнього процесу за дуальною формою відображаються в навчальних планах.

2.8. Університет відповідає за реалізацією освітньої програми в повному обсязі. Суб'єкт господарювання, що є партнером організації дуальної форми здобуття вищої освіти, відповідає за реалізацію програми навчання на робочих

місцях, визначеної у договорі.

2.9. Університет має право організувати навчання за дуальною формою для здобувачів вищої освіти, які навчаються за денною формою та виявили особисте бажання, а також пройшли відбір у суб'єкта господарювання.

2.10. Процедуру відбору здобувачів вищої освіти для навчання за дуальною формою реалізують суб'єкти господарювання спільно із ЗВО «ПДУ».

2.11. Університет має право організувати навчання за дуальною формою для груп чи окремих здобувачів освіти з метою забезпечення їх індивідуальної освітньої траєкторії.

2.12. Для організації здобуття освіти за дуальною формою використовують різні моделі:

- інтегрована модель: модель поділеного тижня (кілька днів протягом тижня у закладі вищої освіти, інша частина тижня – на робочому місці);
- блочна модель: навчання в університеті та на робочому місці за блоками (2 тижні, місяць, семестр);
- часткова модель: частина навчання на робочому місці покривається за рахунок навчання у навчальних центрах;
- інші.

2.13. Відносини між університетом, суб'єктом господарювання та здобувачем вищої освіти з усіх питань організації навчання за дуальною формою регулюють це Положення, тристоронній договір про здобуття вищої освіти за дуальною формою, інші договори та законодавчі акти.

2.14. Форму типового договору про здобуття вищої освіти за дуальною формою затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

2.15. Практичне навчання на робочих місцях є складовою освітньої програми та обліковується у кредитах ЄКТС, і має становити не менше 30% від загального обсягу кредитів. Контроль за виконанням програми практичного навчання на робочому місці здійснюють спільно суб'єкт господарювання і університет.

Програма ДФЗВО розробляється відповідним (профільним) факультетом (випусковою кафедрою) і погоджується з підприємством. Програма передбачає:

засвоєння здобувачами вищої освіти загальних та професійних компетенцій зі спеціальності, відповідно до освітньої програми та її компонентів; набуття здобувачами вищої освіти практичного досвіду з урахуванням змісту програми підготовки фахівців; поєднання набуття практичного досвіду на підприємстві та навчання в університеті.

Програма ДФЗВО має відповідати потребам конкретного робочого місця та враховувати особливості посадових обов'язків.

2.16. Облік виконання обсягу освітньої програми за дуальною формою здійснюють відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ЗВО «ПДУ». Оцінювання результатів навчання здобувача освіти здійснює університет спільно із суб'єктом господарювання.

2.17. Підсумкову атестацію здобувача освіти за дуальною формою освіти здійснюють у формі захисту кваліфікаційної роботи (дипломного проекту) та/або у формі атестаційного іспиту відповідно до стандартів вищої освіти. Тематику кваліфікаційної роботи (дипломного проекту) або перелік питань для атестаційного іспиту погоджують із суб'єктом господарювання.

2.18. Для організації і проведення дуальної форми здобуття освіти Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»:

- забезпечує виконання Програми ДФЗВО відповідно до освітньої програми та Стандарту вищої освіти;
- укладає трьохсторонній договір про ДФЗВО з суб'єктом господарювання та здобувачем вищої освіти;
- спільно з підприємством розробляє та затверджує програму ДФЗВО та терміни проходження навчання;
- погоджує з підприємством персональний склад здобувачів вищої освіти;
- видає накази щодо організації ДФЗВО та направлення здобувачів вищої освіти на підприємство;
- спільно з підприємством організовує та проводить оцінку загальних та професійних компетентностей здобувача вищої освіти, веде облік успішності за програмою ДФЗВО.

2.19. Для організації і проведення ДФЗВО суб'єкт господарювання:

- укладає трьохсторонній договір про ДФЗВО з ЗВО «ПДУ» та здобувачем вищої освіти;
- спільно з університетом розробляє та затверджує програму ДФЗВО, терміни проходження навчання, план заходів із забезпечення освітнього процесу та забезпечує реалізацію програми ДФЗВО;
- погоджує з університетом персональний склад здобувачів вищої освіти, які направляються на навчання;
- приймає здобувачів вищої освіти на навчання в кількості та терміни, погоджені з університетом;
- знайомить здобувачів вищої освіти з правилами внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці та пожежної безпеки, можливостями працевлаштування на підприємстві тощо;
- закріплює за кожною групою (особою) наставника з числа найбільш кваліфікованих фахівців;
- забезпечує реалізацію програми ДФЗВО на підприємстві та створює умови для його проведення;
- залучається до оцінювання професійних компетентностей здобувача вищої освіти за результатами ДФЗВО;
- проводить інструктажі з техніки безпеки зі здобувачами вищої освіти.

2.20. Інформація про здобуття вищої освіти за дуальною формою має бути відображена у документах про освіту (додаток до диплома).

2.21. Інші питання, пов'язані з організацією дуальної форми здобуття вищої освіти, визначає університет в частині, що не суперечить вимогам законодавства.

3. Порядок зарахування здобувачів освіти на навчання за дуальною формою

3.1. Учасниками реалізації ДФЗВО є здобувачі вищої освіти (студенти) і науково-педагогічні працівники ЗВО «ПДУ» з одного боку і працівники суб'єкта господарювання - з іншого.

3.2. Відбір здобувачів для залучення до дуальної форми здобуття освіти

проводиться, як правило, після отримання заявки від суб'єкта господарювання з визначенням потреби у фахівця та терміну ДФЗВО, на основі чого в університеті оголошується про початок набору на дуальну форму здобуття освіти.

3.3. Підставою для організації навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти є заява здобувача вищої освіти денної форми в деканат або, у разі недосягнення повноліття, заява одного з батьків чи інших законних представників, успішне проходження здобувачем освіти процедури відбору, яку реалізують суб'єкти господарювання спільно із університетом, та підписання договору і трудової угоди.

3.4. Після підтвердження наміру від суб'єкта господарювання щодо організації здобуття освіти за дуальною формою з конкретним здобувачем освіти, університет готує договір про дуальну форму здобуття освіти і спільно із суб'єктом господарювання розробляє та погоджує індивідуальний навчальний план. Якщо суб'єкт господарювання, з яким укладено договір, не має потужностей, щоб забезпечити виконання частини навчального плану щодо навчання на робочому місці в повному обсязі, університет та суб'єкт господарювання можуть домовитись про співпрацю із іншими суб'єктами господарювання чи навчальними центрами для забезпечення здобувачеві вищої освіти умов для виконання освітньої програми та індивідуального плану.

3.5. На підставі заяв (проведеного конкурсного відбору серед претендентів) та укладеного договору видається наказ ректора університету про ДФЗВО. Проект наказу вносить декан факультету не пізніше, ніж за два тижні до початку ДФЗВО на суб'єкті господарювання.

3.6. Переведення здобувачів освіти на дуальну форму здобуття освіти здійснюється, як правило, до початку навчального семестру, або протягом 14 календарних днів від його початку, за наказом ректора.

3.7. У разі переведення здобувача вищої освіти на навчання за дуальною формою чи передчасного припинення дії договору про дуальну форму здобуття вищої освіти за здобувачем освіти зберігається джерело фінансування освітньої послуги (бюджет, контракт за кошти фізичних або юридичних осіб).

3.8. У разі переведення здобувача освіти, що навчається за кошти державного бюджету, на навчання за дуальною формою чи передчасного припинення дії договору про дуальну форму здобуття освіти за здобувачем освіти зберігається право на отримання стипендії та інших соціальних гарантій згідно з чинним законодавством.

4. Права та обов'язки університету в реалізації навчання за дуальною формою

4.1. Після прийняття рішення про впровадження дуальної форми здобуття вищої освіти за обраними освітніми програмами ЗВО «ПДУ» приймає відповідні внутрішні документи, призначає координатора навчання за дуальною формою від університету, може створювати необхідні структурні підрозділи.

4.2. Координатор дуального навчання від університету:

- організовує пошук та попередній відбір суб'єктів господарювання, діяльність яких відповідає профілю відповідних освітніх програм і може забезпечити формування програмних результатів навчання;
- ініціює та реалізує переговорний процес з суб'єктами господарювання щодо спільного впровадження дуальної форми здобуття освіти;
- готує та узгоджує двосторонні договори про співпрацю з суб'єктами господарювання щодо партнерства в організації здобуття освіти за дуальною формою;
- проводить інформаційну роз'яснювальну роботу серед здобувачів вищої освіти щодо особливостей та переваг здобуття освіти за дуальною формою;
- координує організацію відбору здобувачів вищої освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття вищої освіти та погоджує їх персональний склад з суб'єктами господарювання;
- організовує обговорення із суб'єктами господарювання змісту відповідних освітніх програм на предмет відповідності професійним стандартам та вимогам до компетентностей майбутніх фахівців;
- ініціює і контролює створення та узгодження програми навчання на

робочих місцях;

- ініціює та контролює створення індивідуальних робочих навчальних планів;

- готує та погоджує з усіма сторонами договори про дуальну форму здобуття вищої освіти;

- забезпечує неперервну комунікацію між усіма сторонами для усунення можливих недоліків в організації навчання та вирішення поточних проблем, що можуть виникати;

- ініціює та контролює призначення куратора дуального навчання для кожного здобувача освіти за дуальною формою;

- координує роботу кураторів дуального навчання;

- контролює проведення позапланового інструктажу здобувачів вищої освіти з безпеки життєдіяльності в разі переходу на навчання за дуальною формою;

- бере участь в аналізі результатів та якості навчання за дуальною формою здобуття освіти і вносить пропозиції своєму керівництву щодо її поліпшення.

4.3. Куратор дуального навчання:

- формує індивідуальні навчальні плани, враховуючи потреби суб'єкта господарювання;

- забезпечує поточний контроль за виконанням індивідуального навчального плану;

- підтримує постійну комунікацію із здобувачем освіти та представниками суб'єкта господарювання (зокрема, наставником дуального навчання) з метою вчасного вирішення поточних питань та забезпечення виконання освітньої програми в повному обсязі;

- за потреби ініціює внесення змін до індивідуального навчального плану в процесі навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти.

4.4. ЗВО «ПДУ» за потреби надає своєчасну методичну допомогу з організації навчання на робочих місцях співробітникам суб'єктів господарювання, задіяних в організації навчання за дуальною формою.

4.5. ЗВО «ПДУ» може звертатися до суб'єктів господарювання із запитом щодо стажування в його підрозділах науково-педагогічних та педагогічних працівників.

4.6. Для контролю якості навчання університет має проводити регулярні зустрічі зі суб'єктами господарювання (не рідше одного разу на рік) та забезпечити зворотній зв'язок від здобувачів освіти за участі куратора про відповідність теоретичної та практичної частин програми навчання на робочих місцях.

4.7. Університет забезпечує можливість проведення спільного оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за дуальною формою за участі представників відповідних суб'єктів господарювання.

5. Суб'єкти господарювання в реалізації навчання за дуальною формою

5.1. Суб'єкт господарювання:

- може ініціювати налагодження співпраці із ЗВО «ПДУ» щодо підготовки фахівців за дуальною формою здобуття вищої освіти.
- може вносити пропозиції щодо зміни змісту освітніх програм та оновлення навчальних планів, ініціювати створення нових освітніх програм у порядку, визначеному законодавством.
- призначає координатора дуального навчання від суб'єкта господарювання для забезпечення організаційно-методичного супроводу навчання за дуальною формою здобуття освіти та ефективної комунікації із закладом вищої освіти.
- призначає здобувачеві освіти наставника дуального навчання з найбільш досвідчених кваліфікованих фахівців.
- проводить необхідні інструктажі з техніки безпеки та охорони праці здобувачів освіти на виробництві.
- забезпечує відповідність робочих місць на підприємстві визначеним критеріям щодо для організації навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти.

- створює умови для підвищення професійного рівня працівників, які здійснюють навчання здобувачів вищої освіти на робочому місці (наставників).

- організовує погодження тристоронніх договорів про дуальну форму здобуття вищої освіти та відповідні індивідуальні навчальні плани.

5.2. Координатор дуального навчання від суб'єкта господарювання:

- відповідає за співпрацю із ЗВО «ПДУ» з питань узгодження (створення, перегляду та удосконалення) освітньої програми, за якою навчатимуть за дуальною формою та індивідуальних навчальних планів;

- бере участь у відборі здобувачів вищої освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття освіти за відповідними освітніми програмами;

- супроводжує реалізацію практичної складової дуальної освіти на робочому місці відповідно до вимог освітньої програми та індивідуального навчального плану;

забезпечує неперервну комунікацію із університетом; здійснює контроль за розподілом та своєчасним переміщенням здобувачів освіти у структурних підрозділах суб'єкта господарювання;

- бере участь в аналізі результатів та якості навчання за дуальною формою здобуття освіти і вносить пропозиції своєму керівництву щодо її поліпшення.

5.3. Наставник дуального навчання:

- здійснює керівництво навчанням здобувачів вищої освіти у відповідності до програми практичного навчання на робочому місці та індивідуального навчального плану;

- сприяє адаптації здобувача вищої освіти до робочого місця;

- бере участь у оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти за дуальною формою спільно з уповноваженими представниками ПДАТУ;

- може проходити спеціальну методичну підготовку щодо здійснення керівництва навчанням здобувачів освіти на робочих місця, в тому числі на базі ЗВО «ПДУ».

5.4. Суб'єкт господарювання може надавати можливість стажування на виробництві педагогічним та науково-педагогічним працівникам ЗВО «ПДУ».

5.5. Суб'єкт господарювання може пропонувати здобувачам вищої освіти за дуальною формою укладання/продовження трудового договору після завершення навчання.

6. Порядок укладення договору про дуальну форму здобуття вищої освіти

6.1. Договір про дуальну форму здобуття вищої освіти укладається між ЗВО «ПДУ», суб'єктом господарювання, здобувачем вищої освіти.

6.2. Договір про ДФЗВО укладається у трьох примірниках.

6.3. Договір може бути розірваний на вимогу однієї із сторін у разі порушення її умов або за згодою сторін.

6.4. Зміни до договору вносяться за згодою сторін шляхом укладення додатків до договору, що є невід'ємною частиною договору про ДФЗВО.

6.5. Укладання договору про ДФЗВО, організація та проведення навчання за професіями, пов'язаними з роботами у шкідливих та важких умовах праці, а також з роботами підвищеної небезпеки, здійснюється відповідно до чинного законодавства з охорони праці та з урахуванням вимог нормативно-правових актів, які регламентують умови праці і навчання за такими спеціальностями.

6.6. Дія договору може бути продовжена на період відсутності здобувача вищої освіти з поважної причини за наявності відповідних документів (довідка від лікаря, довідка з деканату про необхідність переривання ДФЗВО тощо).

7. Фінансове забезпечення

7.1. Фінансування навчання за дуальною формою здійснюють коштом державного бюджету, коштом юридичних (фізичних) осіб, коштом суб'єктів господарювання та інших джерел, не заборонених законодавством.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи

Ірина ЯСІНЕЦЬКА

Керівник навчально-методичного центру
забезпечення якості вищої освіти

Віталій ВОЛОЩУК